

Grūtības, apgūstot latviešu valodu kā svešvalodu

Inga Laizāne

Rīgas Stradiņa universitāte, Valodu centrs, Latvija

Ievads. Pētījums tika veidots, lai noskaidrotu, kādas grūtības ir studentiem, apgūstot latviešu valodas gramatiku, pievēršot uzmanību lietvārda locījumu kategorijai. Tā pamatā ir Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas fakultātes ārvalstu studentu, kuri studē A līmenī, pildīti testi, kā arī autores praktiskā pieredze, mācot latviešu valodu kā svešvalodu. Ņemot vērā autores praktisko pieredzi un studentu viedokli, tika izveidoti materiāli, kas varētu palīdzēt studentiem izprast lietvārda locījumu lietojumu, savukārt lektoriem tas būtu noderīgi mācīšanas procesā.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir sniegt praktisku palīdzību kolēģiem, kas māca latviešu valodu kā svešvalodu, un studentiem, kas apgūst latviešu valodu kā svešvalodu. Darba rezultāts ir materiāli, kas jau tiek lietoti pedagoģiskajā darbībā un ar kuriem tiks iepazīstināti arī citi kolēģi. Uzdevumi ir tapuši praktisku novērojumu rezultātā, kā arī anketējot 3. semestra Medicīnas fakultātes ārvalstu studentus, kas apgūst latviešu valodu.

Rezultāti. Aptaujas rezultāti varētu palīdzēt arī citiem Valodu centra lektoriem, kas strādā ar ārvalstu studentiem, sniedzot ierosmi jaunu uzdevumu veidošanā, kā arī mācību procesā kopumā.

Aptaujā piedalījās 45 studenti, no kuriem 21 ir vācietis, 9 ir zviedri, 6 ir somi, 7 ir norvēģi, viens austrietis un viens izraēlietis.

Studenti atzīst, ka visgrūtākie locījumi ir datīvs un ģenitīvs, savukārt vismazāk grūtību sagādā lokatīvs.

Vislielākās grūtības, apgūstot latviešu valodas gramatiku, studentiem ir saprast, kad ir jālieto attiecīgais locījums, kā arī daudzās atšķirīgās galotnes un izņēmumi.

Pēc aptaujas var secināt, ka studentiem patīk, ja mācību procesā ir dažādi uzdevumi, tie nav vienveidīgi, un tas palīdz valodas apguves procesā.

Studenti uzskata, ka valodas apgūvē vislabākā ir komunikatīvā pieeja un daudzatzbilžu testi, kas palīdz labāk izprast gramatiku un apgūt leksiku. Arī tulkošana, pēc studentu domām, ir svarīga valodas apgūvē.

Secinājumi. Praktiskā pieredze, mācot latviešu valodu kā svešvalodu, liecina, ka valodas apgūvē ir svarīgi iemācīties nevis konkrētu locījuma formu, bet tās lietojumu teikumā, respektīvi, saziņā. Latviešu valodas apgūvēji spēj izveidot pareizu attiecīgā locījuma formu no nominatīva formas, taču ne vienmēr tā tiek pareizi lietota saziņā.

Ievērojamais austrāliešu valodnieks un latviešu valodas speciālists Trevors Fenels uzsver, ka latviešu valodas morfoloģijā ir daudz substantīva un verba locījumu, kādus angļu valoda nepazīst. Tas nozīmē, ka, apgūstot latviešu valodu, ir ļoti daudz kas jāiegaumē, un tas varētu būt cēlonis tam, kāpēc studentiem latviešu valodas apgūvē rodas grūtības.

Tēzes tapušas ar ESF projekta "Doktora studiju attīstība Liepājas Universitātē" (vienošanās Nr. 2009/0127/1DP/1.1.2.1.2./09/IPIA/VIAA/018) finansiālu atbalstu.